

Deltasenteret

Tilgjengelighet for alle – mer enn fysisk utforming
Bevisst tilrettelegging og tydelig kommunikasjon for alle

Universell utforming

- Universell utforming er utforming av produkter og omgivelser på en slik måte at de kan brukes av alle mennesker i så stor utstrekning som mulig, uten behov for tilpassing og en spesiell utforming.

- The Center for Universal Design ,North Carolina State University

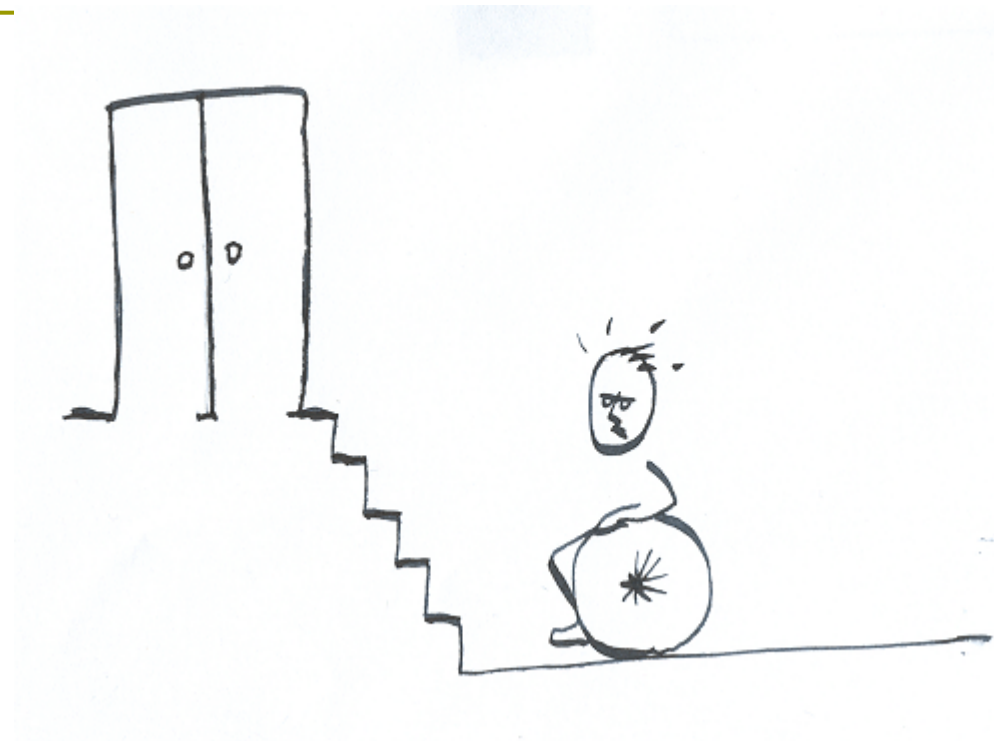
Med andre ord...

- Dette får konsekvenser for
 - Planlegging
 - Bestilling av produkter og tjenester
 - Innkjøpsrutiner
 - Oppfølging gode intensjoner i alle ledd
 - Godkjenning ferdige løsninger
 - Utøving av tjenester

Tilgjengelighet er forutsetning for deltagelse og likeverd

□ Hensikt

- Å forenkle livet for alle
- Likeverd
- Selvstendighet

Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven

Ot prp nr 44 (2007-2008)

- Lovens formål er å fremme likestilling og likeverd, sikre like muligheter og rettigheter til samfunnsdeltagelse for alle, uavhengig av funksjonsevne og hindre diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne.

- Trer i kraft 1.januar 2009

Valglokale
Åpent 09 - 20

-
- Loven gjelder på alle samfunnsområder og skal bidra til nedbygging av samfunnsskapt funksjonshemmende barrierer og hindre at nye skapes
 - §9 Plikt til generell tilrettelegging (universell utforming)
Med universell utforming menes utforming eller tilrettelegging av hovedløsningen i de fysiske forholdene slik at virksomhetens alminnelige funksjon kan benyttes av flest mulig.

Inngang
fra bakside

1100BUSEI

Enkle tiltak

- Kunnskap og bevissthet
 - Universell utforming – felles utforming for alle
 - Funksjonshemninger reduseres ved å hindre samfunnsskapte barrierer

- Kompetanseheving blant ansatte om ulike funksjonsnedsettelse

Mennesker med synsnedsettelse

Offentlig anskaffelse

- Krav om universell utforming i offentlig anskaffelse er et viktig verktøy for å sikre at varer og tjenester kan benyttes av alle
- "Statlige, kommunale og fylkeskommunale myndigheter og offentlige organer skal under planleggingen av den enkelte anskaffelse ta hensyn til livssyklus kostnader, universell utforming og miljømessige konsekvenser av anskaffelsen" (§ 6)

Dagligdagse utfordringer

- Ta imot gjester
- Møtelokaler
- Formidlig av informasjon, brev, publikasjoner
- Holde foredrag
- Mat
- Bestille hotell og restaurant

Er virksomheten inkluderende?

Ta imot gjester

- ❑ Parkering i nærheten?
- ❑ Trinnfri adkomst?
- ❑ Enkelt å finne frem til resepsjon?
- ❑ Lav skranke?
- ❑ Krykkehoder?
- ❑ Sittemulighet?
- ❑ Skrankeslynge?
- ❑ God belysning?
- ❑ Direkte tale - munnavlesning
- ❑ Ikke-allergifremkallende planter?

Servicetorg

Møtelokaler

- Enkelt å finne møterommet?
- Trinnfri adkomst?
- Teleslynge?
- Plass rundt bordet til en rullestolbruker?
- God ventilasjon og teppefritt gulv?
- Ikke-allergifremkallende planter?
- God belysning?
- HC toalett?

Formidling av informasjon, brev, publikasjoner

- Lese- og skrivevansker
 - Ulike kanaler – muntlig, lettlest, elektronisk
- Synshemmede
 - Storskrift, blindeskrift, elektronisk
 - Min skriftstørrelse 12
 - Skrifttype uten seriffer
 - Bruk av words stilformater
 - Bildetekst
- Hørselshemmede
 - Teksting av filmer etc
 - Ulike kanaler – brev, epost, nett, direkte kommunikasjon

SOLEN SOLEN

Informasjon på nett

- Er språket enkelt?
- Er det lett å navigere?
- Kan blinde ha nytte av leselist?
- Skalerbar skrift
- Er filmer tekstet?
- Retningslinjer for god tilgjengelighet (WAI)

Holde foredrag

- Powerpoint oversiktelig uten for mye tekst
 - Bruk gjerne bilder til å formidle budskap
 - Mønstret bakgrunn gjør lesbarheten vanskelig
 - God lesbarhet når presentasjonene skrives ut
-
- Snakke tydelig
 - Mikrofon

Holde foredrag

- Powerpoint oversiktelig uten for mye tekst
- Bruk gjerne bilder til å formidle budskap
- Mønstret bakgrunn gjør lesbarheten vanskelig
- God lesbarhet når presentasjonene skrives ut

- Snakke tydelig
- Mikrofon

Mat

- Merking av mat i kantinen
- Bestilling av møtemat

Gazpachoshot

- Glutenfri
- Laktosefri
- Uten nøtter
- Med løk og rå grønnsaker

Bestille hotell og restaurant

- ❑ Trinnfri adkomst
- ❑ HC toaletter
- ❑ HC tilpassede hotellrom
- ❑ Ikke teppegulv
- ❑ Mat for allergikere
- ❑ God akustikk
- ❑ God belysning

www.littenklere.no

Er ditt hotell for alle?

www.littenklere.no

Er ditt serveringssted for alle?

www.littenklere.no

Hvem trenger universell utforming?

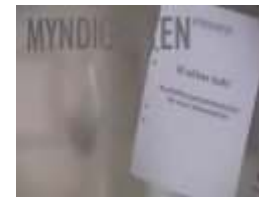
Universell utforming
i offentlig virksomhet

Film

Tilgjengelighet

Ansettelsen

Takk for oppmerksomheten!

Karen Kjeldsberg Pihl

landskapsarkitekt mnl

kkp@helsedir.no

Tlf. 24 16 35 39

www.shdir.no/deltasenteret